Dosarul nr. 21r-127/23 Judecătoria Orhei, sediul Central
1-22130326-02-21r-16012023 Judecător: Veaceslav Caragia

D E C I Z I E
dispozitiv

16 mai 2024 mun. Chişinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău,
în componenţa:
Având în componența sa:
Preşedintele de şedinţă Marcel Juganari
Judecătorii Silvia Cecan și Ion Bulhac
Cu participarea:
Procurorului Djulieta Devder
Avocatului Petcu Dragomir

a judecat, în ședință publică, în ordine de recurs, recursul Directorului Penitenciarului nr. 18-Brănești, Eugeniu Savca, declarat împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 decembrie 2022, privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința condamnatului Andrievici Dumitru.

În conformitate cu prevederile art. 447-449 alin.(1) pct. 2) lit. d) Cod procedură penală Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr. 18-Brănești, Eugeniu Savca, se casează integral încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 decembrie 2022, adoptată în privința condamnatului Andrievici Dumitru și se dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Marcel Juganari

Judecătorii: Silvia Cecan

Ion Bulhac

Dosarul nr. 21r-127/23 Judecătoria Orhei, sediul Central
1-22130326-02-21r-16012023 Judecător: Veaceslav Caragia

D E C I Z I E

16 mai 2024 mun. Chişinău
Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău,
în componenţa:
Având în componența sa:
Preşedintele de şedinţă Marcel Juganari
Judecătorii Silvia Cecan și Ion Bulhac
Cu participarea:
Procurorului Djulieta Devder
Avocatului Petcu Dragomir

a judecat, în ședință publică, în ordine de recurs, recursul Directorului Penitenciarului nr. 18-Brănești, Eugeniu Savca, declarat împotriva încheierii judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 decembrie 2022, privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova în privința condamnatului Andrievici Dumitru.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 06.09.2022 – 21.12.2022;

Instanța de recurs: 16.01.2023 – 16.05.2024.

Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Verificând legalitatea încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate în recurs,

A C O N S T A T A T :

La 06 septembrie 2022, în cadrul Judecătoriei Orhei, sediul Central, a parvenit spre examinare, cererea depusă de către avocatul Dolgu Natalia, care acționează în interesele condamnatului Andrievici Dumitru cu privire la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

Prin încheierea judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 decembrie 2022 a fost admisă cererea avocatului Dolgu Natalia, care acționează în interesele condamnatului Andrievici Dumitru cu privire la aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr. 243 din 24 decembrie 2021.

În temeiul art. 7 alin. (1) lit. a) al Legii nr. 243 din 24.12.2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, s-a redus termenul de pedeapsă, stabilit condamnatului Andrievici Dumitru prin Decizia Curții de Apel Chișinău din 04.06.2019, cu 2 (doi) ani.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, Directorul Penitenciarului nr. 18-Brănești, Eugeniu Savca a depus recurs solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea depusă de către avocatul Dolgu Natalia, care acționează în interesele condamnatului Andrievici Dumitru să fie respinsă.

În motivarea recursului, s-a invocat faptul că, din dosarul personal al condamnatului pe perioada de executare a pedepsei acesta a fost sancționat, sancțiunea care la momentul examinării la Comisia Penitenciarului era stinsă și expirase exact în aceeași lună ceea ce demonstrează comportamentul nesatisfăcător a condamnatului.

Ca urmare, membrii Comisiei speciale au votat unanim pentru a refuza înaintarea materialelor în instanța de judecată privind examinarea posibilității aplicării prevederilor Legii 243/2021 privind amnistia, pe motiv că în privința condamnatului cu toate că ia fost stabilit un risc de recidivă: mediu, însă acesta a fost caracterizat negativ și nu a realizat programul individual pe perioada executării pedepsei în penitenciar.

În partea ce vizează caracteristica condamnatului, acesta a fost evaluat cu caracteristică negativă din următoarele considerente: are o atitudine neutră față de personalul penitenciar (reacționează sceptic la solicitările legale ale administrației); menține relații cu condamnații de orientare negativă (ceea ce denotă lipsa dorinței de a renunța la activitatea delincventă) ceea ce îngreunează procesul de resocializare; nu participă la munci remunerate cât și munci neremunerate (care, potrivit art. 234 alin. (3) din Codul de executare, sunt obligatorii pentru toți condamnații); nu participă la programe opționale de ocuparea a timpului liber; nu participă la ore tematice și informative organizate în cadrul instituției penitenciare.

În cadrul ședinței instanței de recurs, reprezentantul Penitenciarului nr. 18-Brănești nu s-a prezentat, solicitînd prin cerere examinarea cauzei în lipsă. La fel a solicitat admiterea recursului din motivele invocate.

Condamnatul Andrievici Dumitru, fiind legal citat, nu s-a prezentat, nu a comunicat instanței motivele neprezenții sale, plicul cu citarea pentru a se prezenta

în ședința instanței de recurs, fiind returnat cu statutul Nereclamat. Audiind participanții la proces, instanța de recurs a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului Penitenciarului nr. 18-Brănești și a condamnatului Andrievici Dumitru.

Procurorul Djulieta Devder a susținut recursul Directorului Penitenciarului nr. 18-Brănești, Eugeniu Savca, solicitînd admiterea acestuia, casarea integrală a încheierii, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea depusă de către avocatul Dolgu Natalia, care acționează în interesele condamnatului Andrievici Dumitru să fie respinsă.

Avocatul Petcu Dragomir a pledat pentru respingerea recursului, cu menținerea încheierii instanței de fond.

Audiind participanții la proces, examinând materialele dosarului în raport cu argumentele din recurs, raportând circumstanțele de fapt a cauzei la prevederile legii aplicabile speței, Colegiul penal ajunge la concluzie că recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr. 18-Brănești, Eugeniu Savca, urmează a fi admis, cu casarea integrală a încheierii, și a remite cauza la o nouă examinare în instanța de fond în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

Potrivit art. 449 alin. (1) pct. 2) lit. d) din Codul de procedură penală, judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluții: dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În conformitate cu prevederile art. 469 alin. (1) pct. 15) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, şi anume: liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art. 295 din Codul de executare).

Art. 471 alin.(1), (2) Cod de procedură penală; stabilește că, ” (1) Chestiunile specificate la art. 469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluţionează de către judecătorii instanţei de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluţionează de către judecătorul de instrucţie la demersul instituţiei care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituţiei care pune în executare pedeapsa. … (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului…”

Se constată că, potrivit procesului-verbal din 04.02.2019, Andrievici Dumitru a fost reținut de facto la 04.02.2019, ora 13.27.

Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 04.02.2019, Andrievici Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171

alin.(2) lit. c) din Codul penal, în temeiul art. 85 alin. (1) Cod penal, fiind-i stabilită pedeapsă definitivă de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. Termenul executării pedepsei se calculează din data pronunțării sentinței – 04.02.2019, cu includerea în el a termenului de la 30.03.2017 ora 09:57 min pînă la 30.03.2017, ora 16:00 min. Se aplică față de Andrievici Dumitru pînă la devenirea definitivă a sentinței măsura preventivă-arestul preventiv, cu luarea acestuia sub arest direct din sala de judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 07.06.2021, se casează total sentința cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia Andrievici Dumitru se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 171 alin. (2) lit. c) Cod penal și i se stabilește pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis. În conformitate cu art. 85 alin. (1) Cod penal, la pedeapsa aplicată prin prezenta decizie se adaugă parțial partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 16.07.2017. Definitiv se stabilește lui Andrievici Dumitru, pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 6 (șase) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 2 (doi) ani. Termenul executării pedepsei cu închisoarea de către Andrievici Dumitru se va calcula din data pronunțării prezentei Decizii din 07.06.2021 cu includerea în acest termen durata reținerii de la 30.03.2017, ora 09:57 pînă la 30.07.2017, ora 16:00 și perioada executată a pedepsei de la 04.02.2019 pînă la 07.06.2021.

Astfel, începutul executării pedepsei condamnatului Andrievici Dumitru se consideră din data de 04.02.2019, sfârşitul executării pedepsei data de 18.04.2024.

Potrivit prevederilor art. 107 alin.(1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

Conform art. 1 ale Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, prezenta lege se aplică condiţionat şi exclusiv persoanelor bănuite, învinuite şi inculpate, precum şi persoanelor condamnate, care *sunt caracterizate pozitiv pe parcursul executării pedepsei, al perioadei de probaţiune sau al termenului de probă şi sunt evaluate psihologic ca prezentând risc de recidivă mediu sau redus, dacă persoanele respective cad sub incidenţa prevederilor art.2–5, 7, 8*. Aplicarea amnistiei faţă de persoanele condamnate se decide de comisiile speciale privind aplicarea amnistiei în privinţa persoanelor condamnate (în continuare – comisii speciale), instituite, în acest sens, în cadrul fiecărei instituţii care pune în executare pedeapsa, din reprezentanţi ai Administraţiei Naţionale a Penitenciarelor şi ai Inspectoratului Naţional de Probaţiune. Comisiile speciale se instituie prin ordinul ministrului justiţiei şi activează în baza unui regulament-cadru aprobat prin ordinul

ministrului justiţiei. În temeiul deciziilor comisiei speciale, instituţia care pune în executare pedeapsa iniţiază demersurile către instanţele de judecată competente privind aplicarea prevederilor prezentei legi.

Potrivit extrasului din procesul-verbal nr. 9 al şedinţei Comisiei Speciale a Penitenciarului nr. 18 Brănești din 22.08.2022, condamnatul Andrievici Dumitru se caracterizează ***negativ*****,** iar conform fişei de evaluare a riscului de recidivă acesta a fost apreciat cu risc de ***recidivă mediu***. Astfel Comisia a decis de a respinge în expedierea materialelor în instanța de judecată privind aplicarea Legii nr. 243/2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenţei Republicii Moldova în privința condamnatului Andrievici Dumitru (f.d. 29).

Raportând cele indicate la caz, se apreciază ca fiind prematură concluzia instanței privind aplicarea în privința condamnatului Andrievici Dumitru a prevederilor Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, de vreme ce condamnatul Andrievici Dumitru este caracterizat negativ, manifestat prin faptul că, nu participă la munci remunerate cât și munci neremunerate care, potrivit art. 234 alin. (3) din Codul de executare, sunt obligatorii pentru toți condamnații, nu participă la programe opționale de ocuparea a timpului liber. Or, nu poate fi caracterizat pozitiv o persoană în privința căruia majoritatea criteriilor de evaluare sunt nesatisfăcătoare.

Nu poate fi acceptată și concluzia instanței privind „realizarea integrală a programului individual de executare a pedepsei”, or, aceasta fiind în contradicție cu Raportul de evaluare despre realizarea Programului individual de executare a pedepsei și despre comportamentul condamnatului (f.d. 25).

Astfel, în privința condamnatului Andrievici Dumitru au fost planificate obligatoriu următoarele programe de resocializare: Programul de încadrare în câmpul muncii - nerealizat; Instruirea profesională - nerealizat; Programul de pregătire către liberare condiționată înainte de termen și la sfârșit de termen - nerealizat; Programul Cetățenie activă - nerealizat; Adaptarea la mediul penitenciar- realizat, Reducerea riscului de recidivă a agresorului sexual-satisfăcător (f.d.25).

Contrar concluziei instanței de fond, se apreciază că condamnatul Andrievici Dumitru nu a manifestat interes la realizarea programului individual de executare a pedepsei, fiind realizată doar două programe de resocializare obligatorii.

Faptul că condamnatul la momentul examinării cererii privind aplicarea Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nu avea nici o sancțiune disciplinară activă, nu poate fi temei de aplicare în privința acestuia a prevederilor art. 7 alin. (1) lit. a) a Legii nr. 243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu

aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, în condițiile expuse mai sus, dar și ținînd cont de faptul că pe parcursul executării pedepsei în privința condamnatului nu a fost aplicată nici o măsură de stimulare.

Reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond nu pot fi reparate de către instanța de recurs, Colegiul penal va remite cauza dată la o nouă examinare în instanța de fond, în alt complet de judecată.

La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 447-449 alin.(1) pct. 2) lit. d) Cod procedură penală Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curţii de Apel Chişinău, -

D E C I D E :

Se admite recursul declarat de Directorul Penitenciarului nr. 18-Brănești, Eugeniu Savca, se casează integral încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Central din 21 decembrie 2022, adoptată în privința condamnatului Andrievici Dumitru și se dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei: Marcel Juganari

Judecătorii: Silvia Cecan

Ion Bulhac